

גיליון 81

נובמבר 2021 • כסלו ה'תשפ"ב

מוֹטְטִיב

על שם ליאורה דיין

ירחון בנושא שירה וספרות עברית

כַּסּוּת לְעוֹר

ר"ס אלה
שירה בן־ארצי־פלום
טל גרמיזה
שרית דמגי
נהיר ליבי
עינת מרובך־בר
מיטל נתן
אריאל פלג
שרון רמר־ביאל
הודיה שכטר

גיליון 81 מתחיל...

בני אדם מכסים את העור בכל מיני דרכים - החל באותו עלה תאנה קדמון, עבור למדים אחידים ותחפושות וכלה בחליפות יקרות-ערך או קעקועי נצח.

בגיליון הפעם נצא למסע בין הגוף והנפש לבין מה שמנסה לכסות עליהם.

דרך השירים והסיפורים כאן ננסה ללמוד על הדרכים השונות להפריד בין העירום לבין העולם שבחוץ, על הסיבות לבחירה בדרכים השונות הללו ועל ההשפעה של כסות העור על האדם עצמו ועל הסובבים אותו.

קריאה מהנה,

אלירן דיין, יאיר בן-חור, רובי גורדון, עמליה ויניק

את הגיליון בחרנו לפתוח בשירו של יאיר בן-חור "לילות מעושים".

יְלִוְתֵי חוֹלְפִים לְלֹא מַעַשׁ, לְלֹא תְכָלִית וּבְלֵי מְטָרָה
עוֹבְרִים לְלֹא דוֹרֵשׁ וְקוֹרָא וְאֵין פּוֹצֵה פֶּה וְאֵין מְצַפְצֵף
יְלִוְתֵי לְבָנִים שְׁחֹרִים אֶפְלִים אַבּוּדִים חֲשׂוּפִים לְאוֹר יוֹם.

יְלִוְתֵי מְתַקְלָפִים מְתַפְשָׁטִים לְלֹא בְגָדִים עִירָמִים
מְשַׁחֵק קְלָפִים מְפָסֵד וְאֵין מֵה לּוֹמֵר וְאֵין מְסַפֵּר
יְלִוְתֵי מְעַשִׂים מְאוֹסִים עֲלוּמִים כְּפוֹתִים
אֲסוּפִים לְבוֹר אֲשַׁפְתוֹת.

ירחון "מוטיב" הוא כתב עת מקוון לעת עתה המתפרסם אחת לחודש.

כל גיליון יעסוק בנושא שהמערכת תבחר, ויפורסמו בו עשר יצירות.

העבודה בירחון מתבצעת בהתנדבות מלאה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, לרבות לא לתמלוגים כלשהם; בשליחת

יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בירחון, ולא יהיו ליוצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי-פרסום יצירתו בירחון.

ליאורה דיין ז"ל הייתה אוהבת אדם. אהבתה הגדולה ביותר הייתה למילה הכתובה ולקריאת ספרות ושירה, ואותם קראה עד סוף ימיה.

ירחון "מוטיב" נוסד לזכרה ונושא את שמה.

קרני שמש משתברות בחדרי,
אורן נופל מעדנות על גופך,
מכסות הן ברפרוף דק וחקים
את המלים העוטפות את עורך.

שירי הנתון לך שוב נצמד בחבה
אל קמורי חיוכך, אל סבת חיותי
ושערך בגוניו יוקד פחמה,
את פושטת עצמך ועוטה שוב אותי.

בלא קול אקרא כל תו מתוך
אשורר בידי על הלמות לבך.
אברא לך שמלה הולמת מדותיך,
נראית אך לעיני, אומרת תהלתך.

וברקם לך עוד אות בשבוע מקצב-
אתבונן בך פורפת עוד כפתור בשירי,
ואדע, בצאתך אל עולם הקים אך לשוא
יותר שבל הויתך על סף ביתי.

”בוא נצא לרקוד,
לחשה נשמתיך ללבי,
אני אעטה שמלת כלולות ואתה חלצה לבנה.
השמלה הצחורה תאיר את הגוף פלו
ועיני יבריקו משמחה,
כפי שאתה אוהב.
אני אגע בעדינות בדש החלצה שלך,
חגיגי כל כך,
ואתה תחייך.
כמו שני ילדים מחפשים נגיע ליום כלולותינו,
והלב, העטוף דק בגרות, ירעד מרב אהבה.
אחר אעטה בגדיה של אם צעירה
ויילד שוכב יניח על מכנסי ידים מלאות צבע,
ואני אחייך.”

מִשֶׁהוּ בְּבֵיתִי הַפּוֹךְ
מֵעִיר יִצְחָק הַחֹצֵה אֶל הַשָּׁמֶשׁ הַכּוֹאֶבֶת
מִנְחִים עַל הָאֶסְפֵּלֶט הַרוֹתֵחַ,
וְהוּא צוֹרֵב בִּי סִימָנִים – פָּסִים
כְּמַבְעֵד לְתַרְיָסִים
נוֹתְרֵתִי עִירְמָה אֶל מוֹל הַשָּׂכּוֹל,
קוֹלוֹ גּוֹעֵר בֵּין עֲצָמוֹתַי
שֶׁאֶצְלַל אֶל הַקְּרָקְעִית הַחֲשׂוּכָה
וְהוּא מִכָּה בִּי שׁוֹב וְשׁוֹב.
לוֹ רַק הָיִיתִי חֲכָמָה מִסְפִּיק כְּדֵי לְדַעַת
שְׁעוֹרֵי אֵינוֹ מִתְאִים לִי, עָלִיתִי בְּמִדָּה
מִכְּנָסֵי הַיְשָׁנִים לוֹחֲצִים עַל קִבְתִּי
וְהִיא זוֹעֶקֶת לְעִזְרָה.

0081
כסות לעור
נובמבר 2021
כסלו ה'תשפ"ב

04

שרון ומרביאל

פושטת עור

מרגישה צרך גופני ורגשי
להתפסות מפניך
לאחר שפשטתי נפשי שוב ושוב
ונותרתי שקופה בעיניך.

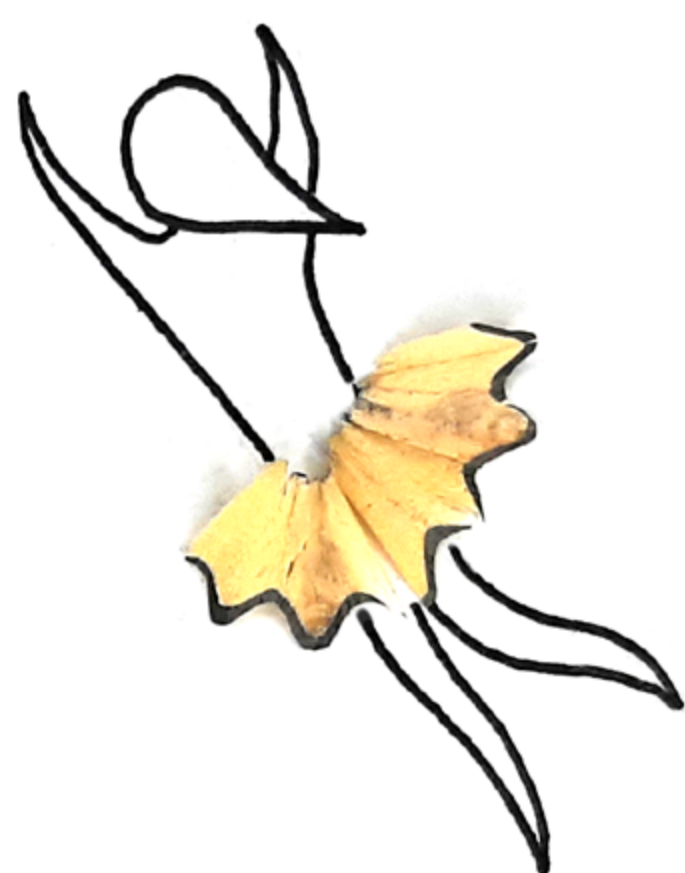
ואהבת לרעך כמוך

ואהבת לרעך
זה גם
להעיר לו
על שערות ארכות
באף או באזן,
להסיר לו כלונך
מהבגד
או מבין השנים.
כמוך.

מְעִיל מְלִים לְבָשָׁה
וַיִּצְאָה לְחַפֵּשׂ אֲהָבָה
בְּחוּץ הַשָּׁמַיִם עָטוּ
גְּלִימַת חֶרֶף
וְהִיא קְשָׁרָה לְגוֹפָה
אֶת מְעִיל מְלוֹתֶיהָ
שָׁרְקוּמִים הָיוּ בּוֹ
חֲרוּזִים שׁוֹכְבִים
וּמְטָפוֹרוֹת עֲדִינּוֹת
שֶׁצָּבְעָם דָּהָה עִם הַשָּׁנִים.
הַגֶּשֶׁם יָבֹא עוֹד מְעַט
יַחְדָּר לְאֵט
שְׁכַבְתָּ צֶמֶר
וַיִּצְיֵר עַל עוֹרָה הַחֵם
מְלוֹת אֲהָבָה
שֶׁהִיא שָׂרָה
וּמְמַלְמֶלֶת
יִטְבִּיעַ בְּעוֹרָה הַשְּׁזוּף
שִׁיר אֲהָבָה
לְאִישׁ שֶׁהִיא מְחַפֶּשֶׁת
בִּימֵי שָׂרָב
וּבְמַסָּע בֵּין טְפוֹת מְרַקְדוֹת
מִסַּע דְּרָכִים וּמְלִים.

מירה מסתובבת בעולם ללא עור לגופה. האנשים אינם משימים לבם לזאת. מירה מסתובבת ובגדים לגופה. מכנסיים, חולצה, מגפיים, כפכפים בקיץ. והשער במקומו מונח, יש אף ועיניים. אך העור חסר. אם יביט מישהו במירה יראה את העור, את קמטוטיו העדינים, פה ושם נקודת חן. אם יתקרב מישהו למירה וייגע בה קלות, יחוש בעור – חם ויבש קר או לח. אך למרות מראית עין זו, למרות מוחשיות-לכאורה של עורה, למירה אין עור. אין עור שיגן עליה, שיהווה חוצץ בינה לבין העולם. וכך היא מסתובבת בין כולם, הולכת לפה, חוזרת משם, עושה קניות לפעמים, אבל העולם פולש לתוכה.

לפעמים זו התמזגות נעימה, מירה הולכת בשמש ונמלאת חדווה, והנה כלבלב, היא מחייכת אליו, והכלבלב הולך והחיוך נשאר ואולי אפשר לומר שהכלבלב נשאר בתוך מירה.

אבל שמש וכלבלבים הם עניין נעים. כשמירה הולכת ברחוב קורה לפעמים ששני אנשים צועקים צעקות גסות זה על זה. קולם רוטט מאלימות כבושה. מירה מרגישה. חסרת עור היא מרגישה בקצות עצביה את המתח והאלימות העומדים להתפרץ. זה כואב למירה. האנשים המתכתשים עצמם כמו קהים להשפעות קללותיהם, מתקרבים זה לזה בתנוחה מאיימת, מירה מתכווצת, מסתכלת – יש מספיק אנשים מסביב, לא יקרה כאן אסון לאף אחד מהנצים, היא יכולה להמשיך בדרכה הביתה. אך גם כשהיא מתרחקת הכאב שחדר פנימה לא עוזב אותה. לבה עוד הולם ושומע את הטון המתוח שכואב לאוזניה. "זה לא אני, זה לא קורה לי, זה מישהו אחר," היא משננת את המנטרה שלה. אבל זה לא עוזר, העור שיפריד בינה לאחר לא קיים.

לפעמים מירה עושה טעות גדולה וקוראת חדשות. בעל הכה את אשתו ומירה בלב הולם ממשיכה לקרוא את הפרטים. מדוע היא קוראת את הפרטים כשמיד תרגיש אותם על בשרה? מירה אינה יודעת. האם כדי לא להשאיר את הקורבן לבדה? האם היא בוחנת את עצמה לראות אם תצליח להתמודד עם תחושת הזוועה? האם היא פשוט נמשכת לזה כמו גירוד של גלד, כמו סקרנים המתאספים מול תאונה? מירה קוראת. הוא הכה כך ואז כך, והיא ניסתה לברוח, התחננה, התגוננה, והוא אמר כך וצעק כך וחנק כך ודקר כך. ומירה קוראת ומרגישה את האימה, את תחושת חוסר האונים, את המכות הניתכות עליה, את הקושי לנשום כשידיו הגדולות על צווארה, הפחד כשנשלפת הסכין, הכאב הצורב, התחושה הנוראה עמוק בקרביים שאולי זה הסוף. מירה עוצמת עיניה. "זה לא אני, זה לא קורה לי, זו מישהי אחרת." אבל כמה נחמה זה כבר נותן, הרי יש מישהי אחרת שסבלה כך, יש אחרות שסובלות כך ממש כעת. העולם מלא כאב והכאב מכאיב למירה, הידיעה שהעולם מלא כאב מכאיבה למירה, ושמשות וכלבלבים לא יכולים למחוק את כאב העולם.

מירה מנסה לגדל עור. היא מורחת אותו בשמש וכלבלבים, בשוקולד וחברים. היא קוראת פחות חדשות. היא קונה ספרי פנטזיה. היא נושמת לאט ועמוק. ועדיין הכול חודר דרך העור החסר. היא הולכת למנתח מפורסם שמביט בה ומצקצק ואומר לה שיש כאלה שנולדו בלי עור ואין הרבה מה לעשות בעניין. אולי לכתוב שירים.

מירה חוזרת הביתה. היא מקלפת מעצמה את הבגדים. היא לוקחת טוש שחור ומציירת לעצמה עור. היא מציירת דלת על הלב, שאפשר לסגור. וליתר בטחון היא מציירת גם שריון, שריון אבירים כבד שמקיף את כל גופה. ומסביב לה היא מציירת חומה ומעבר לחומה חפיר – וכך היא יוצאת אל העיר. בתוך שריון בתוך חומה מוגנת מירה הולכת ברחוב והאנשים אינם משימים לבם לזאת. אם יביטו במירה יראו חולצה, מכנסיים, כפכפים בקיץ, נקודת חן. ואם יצעקו מירה לא תשמע, ואם יכאבו מירה לא תרגיש, ואם יעבור כלבלב מירה לא תעיף מבט, ומשום מה נדמה שהשמש איבדה את חומה.

הקול שלי

הוא אחד מאלפי קולות

שמתנופפים ברוח

כמו כביסה בחלונות,

והוא מבקש לו

מלים

ומקצב

והוא אוהב וסוער ונרגש.

מלים של כביסה צבעונית

או כביסה לבנה של שבת ושל חג

והמלים שלי

מבקשות לעצמן מקום

חולם וער ונחשף,

מקום לגעת בעור הקשוח

ובלב הנסתר.

אות לאות כמו חוט לבגד

מכסה טפח ומגלה רגש;

ועד הערב כל האנשים

יכניסו הפיתה כביסה מהחבלים,

ואולי, רק אולי,

כשינערו חלצה ויקפלו בגדים,

יסתחררו מהם החוצה רגשות ומלים.

כשהחילו את חובת עטיית המסכות, הוא כבר הגיע עם אחת מוכנה מהבית. אנשים אהבו את המסכה שלו. בעבודה היו מחמיאים לו עליה לעיתים קרובות, לעיתים בליווי 'כיף' או לחיצת יד מיוחדת. בדיוטים נשים היו מהופנטות מהלימתה את קו הלסת המסותת שלו ואת מילותיו המעטות. בביקוריו את הוריו היו מגישים לו מאכלים ביתיים שמצא דרך להתענג על ניחוחותיהם וטעמם הנוסטלגי גם דרכה. ונוסף על כל זה, היא גם עשתה את שזופה ממנה: להיות לחוצץ עיקש בין פניו לבין האחר, להגן מפני חולייו הרבים שתמיד איימו לטפס החוצה מנקביו.

כשהיה מסיר את המסכה לצורכי רענון, נהנה לשוטט לבדו ביערות ירושלים, לכבוש יבשות ופלנטות זרות במשחקי מחשב ולדמיין צללים מרצדים על תקרת דירתו. לעיתים אלה היו נשים בתנוחות פתיניות. לפעמים היו אלה הוריו המאוכזבים, חיים או קפואים במרירותם לעד. בשאר הזמן היה מדובר בגופות אחרות, נטחנות היטב לנקניקים ומוגשות לחתולי רחוב. ליצורים הללו לא היה אכפת ממחלות מהסוג הזה, בטח שלא מאלה של בעלי היד המאכילה אותם. כשחושבים על זה, הוא עצמו היה כמו חתלתול פעם – קטן, מתלטף ונזקק, לפני שדברים החלו להשתבש. הוא לא היה בטוח אם להאשים במצב את ההורים הקרים והשיפוטיים שלו, את הבריונים שהיו מכים אותו בהפסקות או את הנערות שבזו לו מאחורי חיוך טובימראה.

"ורה 94" נראתה לו בתמונה כאחת מבין האחרונות, והוא לא היה בטוח אם הוא מתגרה יותר מהאפשרות להכניע אותה בכוח או מהרעיון שתשפיל אותו עד עפר ותצחק למראה הדמעות הניגרות בעיניו. בפועל היא נראתה פחות טוב במציאות והיה לה צחוק משונה, אז הוא ויתר על המחשבה לכפוף את צל דמותה לפנטזיות שלו. היא הייתה כמו האח הקטן והנודניק שמעולם לא היה לו: היא לא ידעה לפלרטט ולא לשחק שח; לא לרצות את האדם שמולה ולא לעמוד על שלה. היא כן ידעה לקחת דברים שלא לה בהיחבא: תשובות לשאלות שלא נשאלו בקול, כביסה מלוכלכת, פנים של אחרים.

ורה השתוקקה לקלף ממנו את המסכה ולתת לשכבת עורו העבה להיצלות בשמש הישראלית עד לכליה מוחלטת. היא רצתה שיהיה גאה בכוויותיו, והאמינה בהיותן גלגול מתבקש של אותו חתול טיפש וחסר אונים. כשגילתה את כתובת מגוריו, מקום עבודתו, שמות הוריו ואפילו את תוכני חלומותיו - סתם כדי להתרברב בכישוריה - הוא ידע שהיא לא הולכת להיעלם. היא לא השתמשה בידע שלה על אודותיו לרעה, שכן הבינה ששמירה על עטיית מסכות בציבור היא צו השעה של החברה האנושית, ובסך הכול גם לא רצתה להותיר אותו טרף לחיות מסוכנות ממנו. היא הייתה חולנית, והעמדה הפגיעה שלו מולה הבעיתה וסקרנה אותו בו בזמן. אולי זאת הייתה הסיבה שלא ברח כאשר חיכתה לו ביום ההוא בנקודה המועדפת עליו ביער.

כשהגיע, היא אמרה משפט או שניים על זיהום אור ומתנת יום הולדת. ביום הזה תמיד היה מהדק את המסכה לפניו גם כאשר היה לבדו, אך כאשר כל אורות העיר תחתיהם כבו לחלוטין באחת, האקט איבד ממשמעותו. "מזל טוב," היא מלמלה, "וברוך הבא לאירוע הסיום של הקרנבל." הוא תהה אם יש לה קשר להתרחשות המשונה או שמא מדובר בצירוף מקרים שידעה לנצל, אך כאשר נשמעו מסביב צעקות, זכוכיות מתנפצות וסירנות, פשוט נפלט מפיו צחקוק בלתי נשלט. צליל דביק העיד על כך שוורה החלה לקלף את המסכה מפניה. הוא לא חשב שהיא עדיין עוטה אחת בשלב זה, מאחר שבחרה להחציץ תכונות שאחרים היו נוטים לכסות. כשסיימה, אחזה בידו והעבירה את אצבעותיו על פניה העירומות – מעין משטח חלק ושיקופי, כמו מראה. הוא יכול היה להרגיש אותה מחייכת לפי מספר הסדקים שהופיעו לפתע, וגופו התמלא חמימות מהולה בחשש. "עכשיו תורך," קבעה לבסוף.

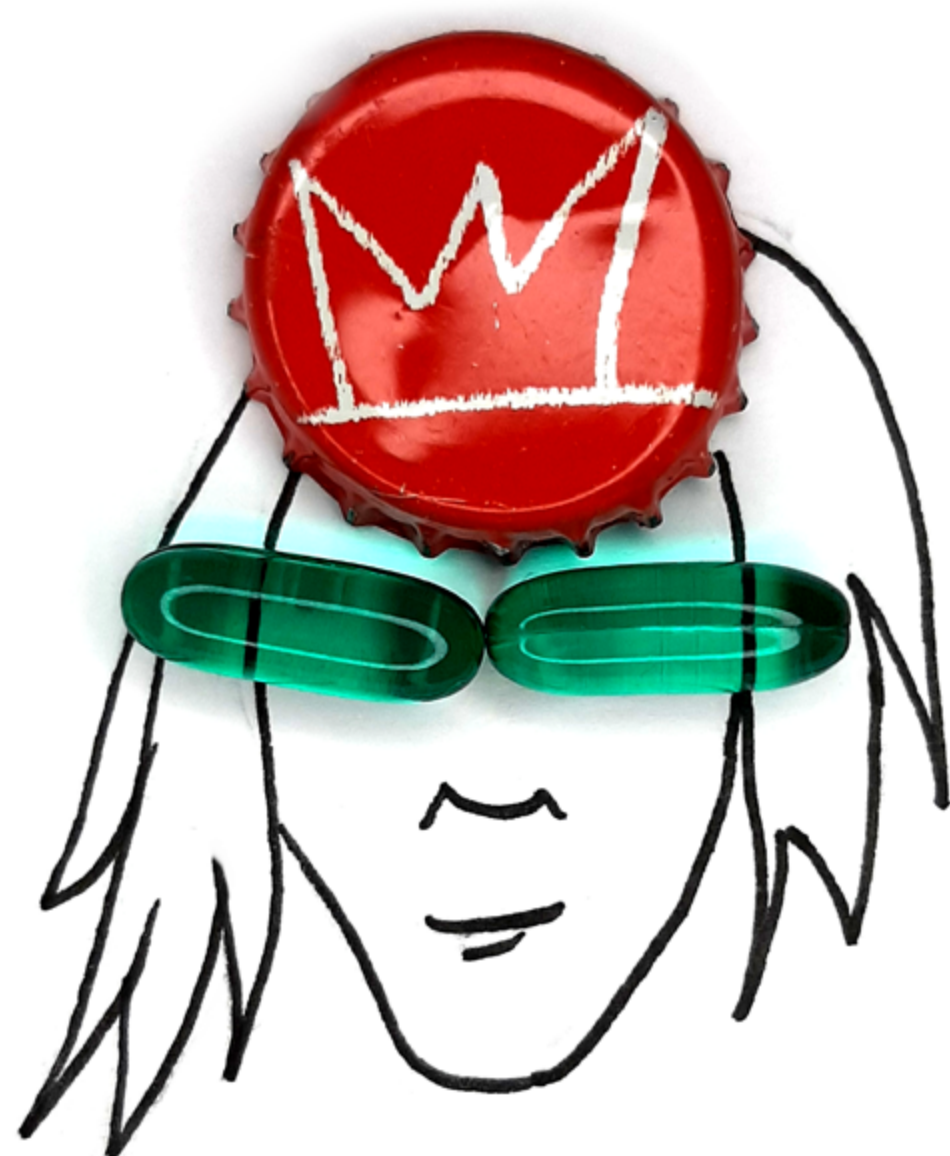
וביום ראשון
אחרי שבת של פרדה
כשהגלגלים מזדחלים לאט על הכביש
את נמנעת מלהסתכל במראת הרכב
איש לא ידע, איש לא ירגיש.

חובשת לראשך את האפשרות להתעלם
מהפחד שבתקף טוען
עשית טעות רצינית טעות אימה
שלעולם לא תוכלי לתקן.

עונדת לאזניך את היכלת לא לשמע
את הספקות
הטפשות
שצוחקות
בקולי קולות.

מרכיבה משקפים שיאפשרו לך לא לראות
את כל השאר
המיתר
שנשאר
לך בעצמות.

רק לכמה שעות
עד שתשובי חזרה הביתה
אל הריק.
שם תוכלי להפשיל
ולחשיל
ובשקט
להתפרק.

מייסד: אלירן דיין
עורך אחראי: יאיר בן־חור
עורכת משנה: עמליה ויניק
איורים ועיצוב גרפי: רובי גורדון

<http://motiv-magazine.co.il>

<http://facebook.com/motiv.magazine>

<http://bit.ly/motiv-youtube>

<http://instagram.com/motiv.magazine>

http://twitter.com/motiv_magazine

info@motiv-magazine.co.il

054-337-1373

[מוטיב \(כתב עת\) \[http://he.wikipedia.org/wiki/מוטיב_\\(כתב_עת\\)\]\(http://he.wikipedia.org/wiki/מוטיב_\(כתב_עת\)\)](http://he.wikipedia.org/wiki/מוטיב_(כתב_עת))

אנחנו מזמינים אתכם להשתתף בכתב העת שלנו.
הגיליון הבא של מוטיב יראה אור בעוד כחודש, ונושא: "נקיון".

הפעם אנחנו רוצים לשמוע על ניקיון - הן כפעולה הן כתחושה.

שתפו אותנו בשירים וסיפורים על ניקיון פיזי של המקום או של הגוף. למדו אותנו על ניקיון נפשי, רגשי, רוחני או תודעתי. ספרו לנו על הצורך, על התהליך ועל השינוי שהביא איתו הניקיון.

אתם מוזמנים לשלוח את יצירותיכם בנושא זה עד לתאריך 20/11/2021 לכתובת הדואר האלקטרוני:

info@motiv-magazine.co.il

נא לשלוח עד שלוש יצירות בלבד ליוצר - שירים מנוקדים וסיפורים קצרים עד 550 מילה.